॥ ಅಥ ಶ್ರೀ ಸಾಯಿ ಸಚ್ಚರಿತೆ ॥

ಅಧ್ಯಾಯ ಎಂಟು

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ ॥ ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತ್ಯೈ ನಮಃ ॥
ಶ್ರೀ ಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ ॥ ಶ್ರೀ ಕುಲದೇವತಾಯೈ ನಮಃ ॥
ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಮಚಂದ್ರಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ ॥ ಶ್ರೀ ಸದ್ಗುರು ಸಾಯಿನಾಥಾಯ ನಮಃ ॥

ಹಿಂದಿನ ಅಧ್ಯಾಯದಲಾಯಿತು ಕಥನ । ಬಾಬಾರು ಹೇಗೆ ಹಿಂದು ಅಥವಾ ಯವನ ।
ಆ ಶಿರಡಿಯ ಭಾಗ್ಯವೆಂತ ಗಹನ । ನಿಜಸ್ಥಾನವದು ಬಾಬಾರದು ॥ 1

ಹೇಗೆ ಆರಂಭದಲಿ ಬಾಬಾ ಹುಡುಗರಾಗಿದ್ದರು । ಮುಂದೆ ಹುಚ್ಚ ಫಕೀರರಾದರು ।
ಹೇಗೆ ಉಪವನವ ನಿರ್ಮಿಸಿದರು । ಇದುವರೆಗೆ ಬಂಜೆಯಾದ ಭೂಮಿಯಲಿ ॥2

ಹೇಗೆ ಕಾಲಕ್ರಮಿಸಲು ಮುಂದೆ । ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲಾಯಿತು ವಾಡೆ ।
ಧೋತಿ ಪೋತಿ ಖಂಡಯೋಗ ವಿದ್ಯೆ । ಸಾಹಸವನು ವರ್ಣಿಸಿದೆ ಬಾಬಾರದು ॥ 3

ಸವೆಸಿ ತಮ್ಮ ಕಾಯವನು । ಹೇಗೆ ಬಾಬಾ ಸಹಿಸಿದರು ಅಪಾಯವನು ।
ಭಕ್ತರಾಧಾರ ಸಾಯಿರಾಯನು । ನಾನೆಷ್ಟು ಅವನ ವರ್ಣಿಸಲಿ ॥ 4

ಕೇಳಿರಿನ್ನು ನರಜನ್ಮದ ಮಹಿಮಾನ । ಸಾಯಿಯವರ ಭೈಕ್ಷ್ಯವೃತ್ತಿಯ ವರ್ಣನ ।
ಬಾಯಜಾಬಾಯಿಯ ಸಂತಸೇವೆಯನ । ಬಾಬಾರ ಊಟದ ಪರಿಯನು ॥5

ತಾತ್ಯಾ, ಬಾಬಾ, ಮ್ಹಾಳಸಾಪತಿ ಮೂವರು । ಹೇಗೆ ಮಶೀದಿಯಲಿ ಮಲಗುತಿದ್ದರು ।
ಹೇಗೆ ಖುಶಾಲಚಂದನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವರು । ರಾಹತೆ ಊರಿಗೆ ಸಮರ್ಥರು ॥ 6

ಉದಯಾಸ್ತಳಾಗುವವು ದಿನದಿನವೂ । ವರ್ಷಾನುವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದುಹೋಗುವವು ।
ನಿದ್ರಿತಾವಸ್ಥೆಯಲಿ ಅರ್ಧಜನ್ಮವು । ಉಳಿದಿದ್ದನ್ನೂ ಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿದ್ದು ಭೋಗಿಸಲು ಬಾರದು ॥7

ಬಾಲ್ಯ ಕಳೆಯಿತು ಆಡುತ್ತ ಆಟ । ತರುಣತನ ಹೋಯಿತು ತರುಣಿಯರ ಕೂಟ ।
ವೃದ್ಧಾಪಕಾಲದಲಿ ಮುಪ್ಪಿನ ಕಾಟ । ಸದೈವ ವ್ಯಾಧಿಯಲಿ ತ್ರಸ್ತ ॥ 8

ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದದ್ದಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಟರಾಗುವದು । ಶ್ವಾಸೋಚ್ಛ್ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವದು ।
ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಓದುವದು । ಇದು ಏನು ಈ ಜನ್ಮದ ಸಾಧನೆ ॥ 9

ಪರಮಾತ್ಮ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಇದೇ ನಿಜವಾಗಿಯೂ । ನರಜನ್ಮದ ಇತಿ ಕರ್ತವ್ಯತೆಯು ।
ಅದಲ್ಲದಿರೆ ಶ್ವಾನಸೂಕರಾದಿಯಾಗಿಯೂ । ಜೀವಿಸುವದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನು ॥ 10

ನಾಯಿಯೂ ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆಯುವದು । ಯಥೇಷ್ಟ ಪ್ರಜೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಮಾಡುವದು ।
ಆಗ ನರದೇಹವೇ ಎಂಬ ಹೆಚ್ಚಳವೇನಿಹುದು । ಸಮಾನ ರೀತಿಯಲಿಬ್ಬರೂ ಬದುಕುವಾಗ ॥ 11

ಪಿಂಡ ಪ್ರೋಷಣೆ ಮತ್ತು ಮೈಥುನ । ಇದೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ನರದೇಹದ ಸಾಧನ ।
ಇದೇ ಇರುತಿರೆ ಈ ಜನ್ಮದ ಪರ್ಯವಸಾನ । ಆಗ ಆ ನರಜನ್ಮವೂ ನಿರರ್ಥಕ ॥ 12

ಆಹಾರ ನಿದ್ರಾದಿ ಚತುಷ್ಟಯಗಳು । ಇದರಲ್ಲೇ ಆಯುಷ್ಯ ಕಳೆಯಲು ।
ಆಗ ಭೇದವೇನು ಶ್ವಾನ-ಮಾನವರೊಳು । ವಿವೇಕದಿಂದ ನೀವೇ ನಿರ್ಣಯಿಸಿರಿ ॥13

ಇದೇ ಇರಲು ನರಜನ್ಮದ ಸಫಲತೆ । ತರುಜನ್ಮದಲ್ಲೇನು ಕೊರತೆ ।
ತಿದಿಗೂ ಇರುವದು ಶ್ವಾಸೋಚ್ಛ್ವಾಸತೆ । ಶರೀರ ಪುಷ್ಟತೆಯು ಶ್ವಾನಕ್ಕೂ ॥ 14

ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಯು ಮುಕ್ತನಿರುವನು । ಅವನು ನಿರ್ಭಯನು ಸ್ವತಂತ್ರನು ।
ಅರಿವಿರಲವಗೆ ತಾ ಶಾಶ್ವತನು । ಅದು ಸಫಲತೆ ಈ ಜನ್ಮದ್ದು ॥ 15

ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೆ ನಾನಾರಿರುವೆನು । ನರಜನ್ಮದ ಕಾರಣವೇನು ।
ಇದರ ಬೀಜಾರ್ಥ ತಿಳಿದವನೇ ಜಾಣನು । ಅದು ಇಲ್ಲದೆ ವ್ಯರ್ಥವೇ ಇದು ಎಲ್ಲ ॥ 16

ಹೇಗೆ ನಂದಾದೀಪದ ಜ್ಯೋತಿಯದು । ಆದಿ ಅಂತ್ಯದಲಿ ಒಂದೇ ಕಾಣುವದು ।
ಆದರೂ ಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಅದು ಬೇರೆ ಇರುವದು । ಅದರಂತೆ ಸ್ಥಿತಿಯು ಈ ದೇಹದ್ದು ॥ 17

ಬಾಲ್ಯ ತಾರುಣ್ಯ ವಾರ್ಧಕ್ಯಾವಸ್ಥೆಗಳು । ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೂ ಬರುತಿರಲು ।
ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಅವು ಬರುಹೋಗುತಿರಲು । ಯಾರಿಗೂ ಎಂದೂ ತಿಳಿಯದು ॥ 18

ಕಾಣುತ್ತಿರುವದು ತತ್‌ಕ್ಷಣದಲಿ ಅದು ಇರದು । ಅಪರಿಮಿತವಿದ್ದರೂ ಒಂದೇ ಎನಿಸುವದು ।
ಅಂತೆಯೇ ದೇಹ ಈಗಿದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕ್ಷಣಕಿರದು । ಮತ್ತೆ ಮೊದಲಿನ ದೇಹವು ॥ 19

ದೇಹ ಮಲ ಮೂತ್ರಗಳ ಬಚ್ಚಲು । ಶ್ಲೇಷ್ಮ-ಪೂಯ-ಜೊಲ್ಲದಿಂದ ತುಂಬಿರಲು ।
ಮರಣ ಸಮೀಪಿಸುತಿದೆ ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣದೊಲು । ಈ ಎಲ್ಲ ಕುಲಕ್ಷಣಗಳಿದಕೆಹವು ॥ 20

ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಕಗಳ ಮನೆಯಿದು । ಆಗರವು ನಾನಾ ರೋಗಗಳದು ।
ಅಶಾಶ್ವತ, ಕ್ಷಣ ಭಂಗುರವಿದು । ಶರೀರ ಮಾನವನದೆನಿಸುವದು ॥ 21

ಮಾಂಸ ಶೋಣಿತ ಸ್ನಾಯುಗಳಿಂದ । ಹಂದರವಿದು ಅಸ್ಥಿ ಚರ್ಮಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ।
ಒಳಗೆಲ್ಲ ಮಲಮೂತ್ರಗಳ ದುರ್ಗಂಧ । ಜೀವಕೊಂದು ತೊಡಕು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ॥ 22

ತ್ವಚಾ ಮಾಂಸ ರುಧಿರ ಸ್ನಾಯು । ಮೇದ ಮಜ್ಜಾ ಅಸ್ಥಿ ಪಾಯಾ ।
ಅಮಂಗಲ ಅಂಗಗಳಿಂದ ಉಪಸ್ಥಪಾಯಾ । ಇಂಥ ಅಲ್ಪಾಯುವಾದ ಕಾಯವಿದು ॥ 23

ಇಂಥ ಅಮಂಗಲ ಮತ್ತು ನಶ್ವರ । ನರದೇಹವಿದು ಕ್ಷಣಭಂಗುರ ।
ಆದರೂ ಆಮಂಗಲ ಧಾಮನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರ । ಅವನ ಪಡೆಯಲು ಈ ದೇಹವೇ ಬೇಕು ॥ 24

ಯಾವಾಗಲೂ ನಡೆದದ್ದೇ ಜನ್ಮ ಮರಣ । ಕಲ್ಪನೆಯದೇ ಭಯದಾರುಣ ।
ನುಡಿದಿಲ್ಲ ನಾಲಿಗೆ ಒಂದು ಶಬ್ದವನ । ಪ್ರಾಣಿ ಹಾರಿ ಹೋದೀತು ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ॥ 25

ದಿವಸರಾತ್ರಿಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಯಾರಿಗೆ । ಎಷ್ಟೋ ಬಂದು ಹೋಗುವವುಗಳಿಗೆ ।
ಮಾರ್ಕಂಡೇಯನ ಆಯಸ್ಸು ಪಡೆದು ಹುಟ್ಟಿದವಗೆ । ಅಂಥವಗೂ ಕಾಲ ತಪ್ಪದು ॥26

ಇಂಥ ಕ್ಷಣಭಂಗುರ ದೇಹವಿರುವಲ್ಲಿ । ಪುಣ್ಯಶ್ಲೋಕರ ಕಥೆಗಳಾಲಿಸುತಲಿ ।
ಕಳೆದ ಕಾಲವೇ ಸಾರ್ಥಕವಿಲ್ಲಿ । ಅದಿಲ್ಲದೇ ವ್ಯರ್ಥ ಹೋಗುವದು ॥ 27

ಈ ಅರಿವು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ಮೂಡಿದಾಗ । ಈ ಜನ್ಮದ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಆವಾಗ ।
ಅನುಭವವಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ । ಇದರ ನಂಬಿಕೆಯಾಗದು ॥ 28

ಆದರೂ ಪಡೆಯಲು ಈ ಅನುಭವ । ಮಾಡಬೇಕಾಗುವದು ಅಭ್ಯಾಸ ವಿಭವ ।
ಆದರಿಂದ ಶಾಶ್ವತ ಸುಖ ಬಯಸುವ ಈ ಜೀವ । ಆಗ ಆ ವೈಭವವ ಪಡೆದೀತು ॥ 29

ದಾರಾಸುತ ವೈಭವವಿತ್ತ । ಪೃಥ್ವಿಯೇ ಸಮುದ್ರವಲಯಾಂಕಿತ ।
ದೇವರ ದಯೆಯಿಂದ ಇಷ್ಟಾದರೂ ಪ್ರಾಪ್ತ । ಮನಸಿನ ಅತೃಪ್ತತೇ ಮುಗಿಯದು ॥30

ಶಾಶ್ವತ ಸುಖ ಶಾಂತಿ ಪಡೆಯುವ । ಇಟ್ಟು ಮನದಲಿ ಈ ಧ್ಯೇಯವ ।
ಭೂತ ಮಾತ್ರಗಳಲಿ ಭಗವಂತನ ಇರವ । ತಿಳಿಯುವದೇ ಪರಮಪದ ಪ್ರಾಪ್ತಿದಾಯಕ ॥ 31

ತ್ವಚೆ ಮಾಂಸ ರುಧಿರ ಎಲುಬಿನದು । ಸೇರಿಸಿ ಮಾಡಿದ ದೇಹವಿದು ।
ಪರಮಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೊಡಕಿದು । ಅದರ ಮಮತೆಯ ಬಿಡಬೇಕು ॥ 32

ಈ ದೇಹವೊಂದು ಕೆಲಸದಾಳು । ಬಿಡದಿರಿ ಅದನು ತಲೆಯ ಮೇಲೇರಲು ।
ಯಾವಾಗಲೂ ಅದರಿಷ್ಟ ಪೂರೈಸಲು । ಅದೇ ನರಕಕ್ಕೆ ದ್ವಾರವಾದೀತು ॥ 33

ಅವಶ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಅನ್ನ ಅಚ್ಛಾದನ । ಅಷ್ಟಕ್ಕಷ್ಟೇ ಲಾಲನ ಪಾಲನ ।
ಹಚ್ಚಿರದಕೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮಾರ್ಗವನ । ಜನ್ಮ ಮರಣಗಳ ತಪ್ಪಿಸಲು ॥ 34

ಜನ್ಮ ಮರಣಾದಿ ಅನರ್ಥಾತ್ಮಕ । ಪ್ರತಿಕ್ಷಣ ವಿನಾಶೋನ್ಮುಖ ।
ಎಷ್ಟು ಕ್ಷಣಿಕ ಇದರ ಸುಖ । ನಿರಂತರ ಅಸುಖವಿದು ಇರುವಾಗ ॥ 35

ಇದು ಮಿಂಚುವ ವಿದ್ಯುಲ್ಲತೆಯಂತೆ । ಈಗ ಇದ್ದುದು ಈಗ ಇಲ್ಲದಂತೆ ।
ಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಗರದ ಮೇಲಿನ ತೆರೆಯಂತೆ । ಒಂದಿಷ್ಟು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು ॥ 36

ದೇಹ, ಗೇಹ, ಅಪತ್ಯ, ಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲ ಇದು । ಎಲ್ಲವೂ ನಾಶವಂತವೆಂದು ತಿಳಿದು ।
ತಂದೆ ತಾಯಿಗೆ ಹೆಗಲು ಕೊಟ್ಟದ್ದು । ತಾನೇ ಆದರೂ ಅರ್ಥವಾಗದು ॥ 37

ಸತ್ತವರ ಹಿಂದೆ ಮತ್ತೆ ಸಾಯುವನು । ಜನ್ಮ ಮರಣಗಳ ಚಕ್ರ ಸುತ್ತುವನು ।
ಹೇಗೆ ಇದರಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಎಂಬುದನು । ಕ್ಷಣವೊಂದೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡನು ॥ 38

ಮಾಡುತ್ತ ನಿತ್ಯ ಕುಟುಂಬದ ಪೋಷಣೆ । ಆಯುಷ್ಯ ಸವೆಯುವದು ಅರಿಯದೇನೇ ।
ಕಾಲವು ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಮರೆಯದೇನೆ । ಆಯುಷ್ಯವನೆಣಿಸುತ್ತಿರುವದು ॥ 39

ಕೊನೆಯಗಳಿಗೆ ತುಂಬಲು । ಒಂದು ಕ್ಷಣವೂ ಅವನೊಲ್ಲ ತಡೆಯಲು ।
ಮೀನುಗಾರನ ಬಲೆಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಮೀನದೋಲು । ಮರಣದಲಿ ಜೀವ ಒದ್ದಾಡುವದು ॥ 40

ಮಹದ್ಭಾಗ್ಯದಿಂದಾಗಿ । ಗಳಿಸಿದ ಪುಣ್ಯದ ಫಲವಾಗಿ ।
ನರದೇಹವಿದು ಸಿಕ್ಕಿರಲಾಗಿ । ಕ್ಷಣಕ್ಷಣವನೂ ಸಾಧನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ॥ 41

ಭಗೀರಥ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದೂ । ಈ ನರ ದೇಹ ಸಿಗಲಾರದು ।
ದೈವವಶಾತ್ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಇದು । ವ್ಯರ್ಥಮಣ್ಣುಗೂಡಿಸಬಾರದು ॥ 42

ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲಿ ಮಾಡುವೆನೆಂದರೆ । ಒಮ್ಮೆ ಇದು ಕೈಯಿಂದ ಜಾರಿದರೆ ।
ಮತ್ತೆ ಬರುವದೆಂದು ತಿಳಿದರೆ । ಅದು ಮೂರ್ಖತನವಾದೀತು ॥ 43

ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಪಾಪಿ ದೇಹ ಧಾರಿಗಳು । ಕೂಡಲು ಶುಕ್ರ ಬೀಜಗಳು ।
ಪ್ರಾಪ್ತರಾಗುವರು ಯೋನಿದ್ವಾರದೊಳು । ಶರೀರ ಗ್ರಹಣಕ್ಕಾಗಿ ನಿಜಕರ್ಮದಿಂದ ॥ 44

ಎಷ್ಟೋ ಇದಕಿಂತ ಅಧಮ । ಜಂಗಮ ವರ್ಗದಲ್ಲದರ ಜನ್ಮ ।
ಮುಂದೆ ಸ್ಥಾವರ ಜನ್ಮವ ಪರಮ । ಯಥಾಕರ್ಮ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು ॥ 45

ಯಾವನದು ಹೇಗೆ ಉಪಾರ್ಜಿತ ಜ್ಞಾನ । ಯಾರದು ಹೇಗೆ ಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನ ।
ತದನುಸಾರ ಅವನ ಶರೀರಗ್ರಹಣ । ಶೃತಿ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿದೆ ಈ ಮಾತು ॥ 46

'ಯಥಾಪ್ರಜ್ಞಂಹಿ ಸಂಭವಾ' । ತಾಯಿ ಶೃತಿಯು ಹೇಳಿದ ವಚನವ ।
ಅನುಸರಿಸಿ ಅವರವರ ವಿಜ್ಞಾನ ಭಾವಾ । ಜನನವು ಜೀವಕೆ ಅದರಂತೆ ॥ 47

ಈಶ್ವರೀ ಲೀಲೆಯು ಅತರ್ಕ್ಯ । ಅದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜ್ಞಾನವು ಅಶಕ್ಯ ।
ಸಿಕ್ಕರಂಥವ ಯಾರಿಗೆ ಅಂಶಮಾತ್ರವೂ ಲಭ್ಯ । ಧನ್ಯ ನರದೇಹ ಅವನದು ॥ 48

ಪರಮಭಾಗ್ಯದಿಂದ ಈ ನರಜನ್ಮ । ಪರಮಪುಣ್ಯದಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣವರ್ಣ ।
ಈಶ್ವರ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಸಾಯಿ ಚರಣ । ಸಂಪೂರ್ಣತಃ ಅಲಭ್ಯ ಲಾಭವಿದು ॥ 49

ಇವೆಯಾದರೂ ನಾನಾ ಯೋನಿಗಳು । ಆದರೂ ಮಾನವನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠನು ಅದರೊಳು ।
ಬಂದೆವೆಲ್ಲಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಿದವರಾರೆನಲು । ಈ ವಿವೇಕಶ್ರೇಣಿ ಮಾನವನದೇ ॥ 50

ಅದಕೆ ಈ ನರದೇಹ ನಿರ್ಮಿಸಿ । ಈಶ್ವರನಿಗೆ ಬಹು ಸಂತೋಷವೆನಿಸಿ ।
ವಿವೇಕ ವೈರಾಗ್ಯಗಳ ವರಿಸಿ । ನರನೆನ್ನ ಭಜನೆಯನು ಮಾಡಿಯಾನೆಂದು ॥ 51

ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲು ನಾಶವಂತ ನರನು । ಅವಿನಾಶಿಯಿಂದ ನಾರಾಯಣನಾಗವನು ।
ನರದೇಹದಂಥ ಸಾಧನ ಸಂಪನ್ನನು । ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಬಾರ ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯಲಿ ॥ 52

ಬಹಳ ಚತುರನಾದ ಗಾರುಡಿಗನು । ಅಜ್ಞಾನಿಗಳೆದುರು ಆಟ ಆಡಿಸನು ।
ತಿಳಿದವರು ಕುಶಲತೆಯ ಮರ್ಮಸಾರವನು । ಅಂಥ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನಪೇಕ್ಷಿಸುವನು ॥ 53

ಅಂತೆಯೇ ಪಶುಪಕ್ಷಿ-ವೃಕ್ಷ ಸಂಭಾರ । ಜೀವಜಂತುಗಳ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಅಪಾರ ।
ಸಖೇದಾಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟ ಪರಮೇಶ್ವರ । ಆ ಲೀಲೆ ನಿಃಸಾರವೆನಿಸಿತವಗೆ ॥ 54

ಅಗಾಧವಾದ ಈ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ವಿಸ್ತಾರವನು । ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರ ತಾರಾಗಣಗಳನು ।
ನಿರ್ಮಿಸಿದವನ ಚಮತ್ಕಾರದ ವಿಚಾರವನು । ಒಂದಿಷ್ಟೂ ಯಾರೂ ಮಾಡರು ॥ 55

ಹೂಡುವದರಲಿ ಈ ಎಲ್ಲ ಆಟವನು । ಜಗದೀಶನಾದ ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವೇನು ।
ಈ ಕಾರ್ಯದ ವಿಚಾರವನು । ಒಂದು ಜಂತುವೂ ಅರಿಯದು ॥ 56

ನನ್ನ ಅತುಲ ವೈಭವ ಸಿದ್ಧಿ । ಅದನು ತಿಳಯುವಂಥ ಕುಶಾಗ್ರ ಬುದ್ಧಿ ।
ಪ್ರಾಣಿಯ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವ ಅವಧಿ । ವಿಫಲ ನನ್ನ ಕಾರ್ಯವಿದು ॥ 57

ಈ ವಿಚಾರದಿಂದ ಜಗದೀಶನು । ಮಾನವನೆಂಬ ಪ್ರಾಣಿಯ ನಿರ್ಮಿಸಿದನು ॥
ತನ್ನ ಸಾರಸಾರ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಯಾವನು । ನನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವ ತಿಳಿದಾನು ॥ 58

ಅಗಾಧ ನನ್ನ ವೈಭವ । ಅಂತೆಯೇ ನನ್ನ ಶಕ್ತಿ ಅಪೂರ್ವ ।
ನನ್ನ ಮಾಯೆಯ ಈ ಆಟವ । ಆಶ್ಚರ್ಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅವ ತಿಳಿದಾನು ॥ 59

ಅವನೇ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪನ್ನನಾದಾನು । ನನ್ನ ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ನನ್ನವಲೋಕನ ।
ಅವನೇ ಆದಾನು ಆಶ್ಚರ್ಯಸಂಪನ್ನ । ಆಗ ನನ್ನಾಟ ಪೂರ್ಣವಾದೀತು ॥ 60

ಪ್ರೇಕ್ಷಕನ ಆನಂದ ಸಂಪನ್ನತೆಯು । ಅದೇ ನನ್ನಾಟದ ಸಾಂಗತೆಯು ।
ನರನಿಗೆನಿಸೀತು ಕೃತಾರ್ಥತೆಯು । ನನ್ನ ಜಗನ್ನಿಯಂತೃತೆಯ ಕಂಡು ॥ 61

ಕಾಮ್ಯಕರ್ಮ ಮತ್ತು ದ್ರವ್ಯೋಪಾರ್ಜನೆಯು । ಅದಕಾಗಿಯೇ ಅಲ್ಲ ಈ ಶರೀರ ಪೋಷಣೆಯು ।
ಯಾವಜ್ಜೀವ ತತ್ವಜ್ಞಾನ ಸಂಪಾದನೆಯು । ಜೀವನದ ಸಫಲತೆಯೂ ಇದೇ ॥ 62

ಅಭೇಧ ಜ್ಞಾನವೆಂಬುದೇ ತತ್ವವು । ಅದೇ ಉಪನಿಷತ್ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನವು ।
ಅದೇ ಪರಮಾತ್ಮ ಉಪಾಸನೆಯು । ಅವನೇ ಭಕ್ತನ ಭಗವಂತನು ॥ 63

ಅಲ್ಲ ಗುರು ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮರು ಇಬ್ಬರು । ಈ ಅಭೇಧಜ್ಞಾನವನು ತಿಳಿದವರು ।
ಈ ಭಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಆಗುವದು । ಮಾಯಾತರಣವು ಸುಲಭವಾಗಿ ॥ 64

ಯಾವ ಶ್ರದ್ಧಾವಂತ ಯೋಗ್ಯ ಪುರುಷರು । ವೈರಾಗ್ಯ ಜ್ಞಾನವನು ಸಂಪಾದಿಸುವರು ।
ಭಕ್ತರವರೇ ಸಭಾಗ್ಯರು । ಈ ಆತ್ಮತತ್ವ ಉಪಭೋಗಿಸುವರು ॥ 65

ಸ್ವಸ್ವರೂಪದ ಅರಿವಿರದೇ । ಈ ಅಜ್ಞಾನದ ನಿರಸನವಾಗದೇ ।
ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೇ ತಾಕೃತಾರ್ಥನೆನ್ನುವದೇ । ಇದೊಂದು ವಿಲಕ್ಷಣ ಪ್ರತಿಬಂಧವು ॥ 66

ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಅಜ್ಞಾನ । ಎರಡೂ ವಿಕಾರಗಳೂ ಅವಿದ್ಯಾಜನ್ಯ ।
ಕಿತ್ತೊಗೆಯಿರಿ ಅವೆರಡನ್ನ । ಮುಳ್ಳಿಂದ ಮುಳ್ಳು ತೆಗೆಯುವಂತೆ ॥ 67

ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಅಜ್ಞಾನವ ಕಳಕೊಳ್ಳಿರಿ । ಜ್ಞಾನಾಜ್ಞಾನಾತೀತರಾಗಿರಿ ।
ನಿರ್ಮಲ ಸ್ವಸ್ವರೂಪಸ್ಥರಾಗಿರಿ । ನರಜನ್ಮದ ಪರ್ಯವಸಾನವು ಇದು ಒಂದೇ ॥ 68

ಮೋಹವೆಂಬ ಎಣ್ಣೆ ಉರಿಸದಲೇ । ಅಜ್ಞಾನ ತಮದ ಕತ್ತಲೇ ।
'ನಾ ನನ್ನೆ'ದೆಂಬ ಬತ್ತಿಯ ಸುಡದಲೇ । ಜ್ಞಾನವು ತನ್ನ ಬೆಳಕು ಬೀರದು ॥ 69

ನರದೇಹಗತವಾದ ಕಾರ್ಯ । ಇರಲದು ನಿವಾರ್ಯ ಇಲ್ಲವೇ ಅನಿವಾರ್ಯ ।
ಇದೆಲ್ಲವಿರುವದು ಬುದ್ಧಿಕರ್ತವ್ಯ । ನಿಶ್ಚಿಯವಾಗಿದ ತಿಳಿಯಿರಿ ॥ 70

ಬೇರೆ ಕೆಲಸವು ತಮಗಿರದು । ನಿಶ್ಚಿಂತರಾಗಿ ಐಶ್ವರ್ಯಾರಾಮವ ಭೋಗಿಸುವರು ।
ಇಲ್ಲವೇ ರಾಮನಾಮವ ಜಪಿಸುವದು । ನಿಷ್ಕಾಮರಾಗುವಾ ನಾವಿನ್ನು ॥ 71

ಶರೀರೇಂದ್ರಿಯ ಮನ ಬುದ್ದಿ । ಇವು ಎಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳ ಉಪಾಧಿ ।
ಸ್ವಯಂ ಇರಲು ಅಭೋಕ್ತ ಅನಾದಿ । ಇಹದಿ ಭೋಕ್ತತ್ವದ ಆಪಾದನೆ ಆತ್ಮಕೆ ॥ 72

ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಭೋಕ್ತೃತ್ವವು ಉಪಾಧಿಮಾತ್ರವಾಗಿ । ಸ್ವಯಂ ಅಭೋಕ್ತನವ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ।
ಶಾಸ್ತ್ರ-ನ್ಯಾಯ ಅನ್ವಯ-ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ । ಈ ವಿಷಯದ ಪ್ರಮಾಣವ ನೋಡಲು ॥73

ಇದೊಂದು ನಿಜಮರ್ಮವನು ತಿಳಿದು । ಪ್ರಾಪ್ತಕರ್ಮವ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವದು ।
ಆದರ ಕೈಯಲೇ ಮನೋಧರ್ಮವಿರುವದು । ತಾನೂ ನಿಷ್ಕರ್ಮನಾಗಿರಬೇಕು ॥ 74

ಸ್ವಧರ್ಮದ ಅನುಷ್ಠಾನ । ಸದೈವ ಆತ್ಮನಾತ್ಮ ಚಿಂತನ ।
ಇದೇ ನರಜನ್ಮದ ಪರ್ಯವಸಾನ । ಸ್ವರೂಪದಲಿ ಸಮಾಧಾನದಿಂದಿರುವದು ॥ 75

ಸಾಧನವು ಸಾಧಿಸಲು ನಾಲ್ಕು ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳ । ನರದೇಹ ಬಿಟ್ಟನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ ।
ನಾರಾಯಣಪದ ಪಡೆಯಬಲ್ಲ । ಅಭ್ಯಾಸ ಪರಾಯಣನವನಿರಲು ॥ 76

ಅದಕಾಗಿ ಈ ಶರೀರ ಪತನವಾಗುವ ಮೊದಲು । ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರಿ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನ ಪಡೆಯಲು ।
ಒಂದು ಕ್ಷಣವೂ ಈ ನರಜನ್ಮದೊಳು । ಉಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕಳೆಯದಿರಿ ॥ 77

ಸಮುದ್ರದ ಉಪ್ಪು ನೀರದು । ಯಾವಾಗ ಮೇಘರೂಪವಾಗುವದು ।
ಪಿಯೂಷದಂತೆ ಸಿಹಿಯಾಗವದು । ಇಂಥ ಸುಖವಿಹುದು ಗುರುಚರಣದಲ್ಲಿ ॥ 78

ಇಂಥ ನರದೇಹದ ಸದ್ಗತಿಯಾಗುವದು । ಗುರುವಲ್ಲದೇ ಅನ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಯದು ।
ಕೈಯ ಹಿಡಿಯುವ ಗುರುವೇ ಬಂದು । ಆಗ ಈ ಜಡಜೀವದ ಉದ್ಧಾರ ॥ 79

ಮಂತ್ರ ತೀರ್ಥ ದೇವ ದ್ವಿಜ । ಜ್ಯೋತಿರ್ವೇದ ಮತ್ತು ಭೇಷಜ ।
ಅಂತೆಯೇ ಏಳನೆಯದು ಗುರುರಾಜ । ಈ ಎಲ್ಲದಕೂ ಭಾವನೆಯೇ ಕಾರಣವು ॥ 80

ಯಾರಲ್ಲಿ ಭಾವನೆಯು ಎಂತು । ಸಿದ್ಧಿಯೂ ಆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಂತು ।
ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ವೇಗವೆಂತು । ಸಿದ್ಧಿಯೂ ಅದರಂತಿರುವದು ॥ 81

ಸಂತರು ಬದ್ಧರನು ಮುಮುಕ್ಷುಗಳ ಮಾಡುವರು । ಮುಮುಕ್ಷುಗಳ ಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿಸುವರು ।
ಅವ್ಯಕ್ತದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತರಾಗ್ಯವರು । ಪರೋಪಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಇದ ಮಾಡುವರು ॥ 82

ಯಾವ ಕಾರ್ಯವಾಗದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಪುರಾಣಗಳಿಂದ । ಅದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಆಗುವದು ।
ಸತ್ಪುರುಷರ ಆಚರಣೆಯಿಂದ ಅವರ । ನಡೆನುಡಿಗಳಿಂದ ನಿಃಶಬ್ಧ ಉಪದೇಶವಾಗುವದು ॥ 83

ಕ್ಷಮಾಶಾಂತಿ ನಿಃಸಂಗತನ । ಭೂತದಯೆ ಪರೋಪಕಾರತೆಯನ ।
ಇಂದ್ರಿಯ ನಿಗ್ರಹ ನಿರಹಂಕಾರತೆಯನ । ಆಚರಿಸುವವರು ದುರ್ಲಭ ॥ 84

ಗ್ರಂಥಗಳನೋದಿದರೂ ತಿಳಿಯದುದು । ಕ್ರಿಯಾವಂತರ ಕಂಡು ಸುಲಭದಿ ಸಿಗುವದು ।
ಅನಂತ ತಾರಾ ಗಣಗಳಿಂದಾಗದುದು । ಒಬ್ಬ ಚಂದ್ರನು ಮಾಡಿ ತೋರುವ ॥ 85

ಸಂತರ ಸಹಜ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಅನಂತ । ಜೀವನ ಮಾಡುವವರು ಬಂಧಮುಕ್ತ ।
ಸೌಖ್ಯವ ಕೊಡುವರು ಅತ್ಯಂತ । ಹೀಗೆ ಈ ಸಂತರ ಉದಾರಿಗಳು ॥ 86

ಸಾಯಿ ಮಹಂತರು ಇಂಥವರಲ್ಲೇ ಒಬ್ಬರು । ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರು ಶ್ರೀಮಂತರು ।
ಆದರೂ ಫಕೀರರಂತೆ ಆಚರಿಸುವರು । ಯಾವಾಗಲೂ ಆತ್ಮ ನಿರತರವರು ॥ 87

ಅನವಚ್ಛಿನ್ನ ಅವರ ಸಮತೆಯು । ನಾ ನನ್ನದೆಂಬುದರವಿಲ್ಲ ವಾರ್ತೆಯು ।
ಜೀವ ಮಾತ್ರದಲೆಲ್ಲ ಸದಯತೆಯು । ಭಗವಂತನನು ಕಾಣುವರು ಎಲ್ಲದರಲಿ ॥ 88

ಸುಖ ಬಂದಾಗ ಸಂತೋಷವಿಲ್ಲ । ಕಷ್ಟ ಬಂದಾಗ ದುಃಖವಿಲ್ಲ ।
ಬಡವ ಬಲ್ಲಿದರೆಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲ । ಈ ನಡತೆಯು ಸಾಮಾನ್ಯವೇ ॥ 89

ಯಾರ ಭ್ರೂವಿಕ್ಷೇಪ ಮಾತ್ರವು । ಬಡವರನು ದೈವುಳ್ಳವರ ಮಾಡುವವು ।
ಅಂಥವರು ಹಿಡಿದು ಕೈಯಲಿ ಜೋಳಿಗೆಯ । ಮನೆ ಮನೆ ಅಲಿಯುವರು ಬೇಡಲು ॥ 90

ಧನ್ಯರಾ ಜನರು ಯಾರ ಬಾಗಿಲಿಗೆ । ಬಾಬಾ ಹೋಗುವರು ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ।
'ಹುಡುಗಿ ತೊಗೊಂಡು ಬಾ ಎಂದು ತುಂಡು ರೊಟ್ಟಿಗೆ' । ಮುಂದೆ ಮಾಡುವರು ನಿಜಕರಗಳ ॥ 91

ಒಂದು ಕೈಯಲಿ ಟಮರೇಲು । ಇನ್ನೊಂದರಲಿ ಜೋಳಿಗೆ ಹಿಡಿದಿರಲು ।
ತಾವೇ ತಿರುಗುವರು ಬಾಗಿಲು ಬಾಗಿಲು । ನಿತ್ಯದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿದಿನ ॥ 92

ಪಲ್ಯ ಸಾಂಬಾರ ಹಾಲು ಮಜ್ಜಿಗೆ । ಪದಾರ್ಥಗಳೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟಿಗೆ ।
ಜನರು ಹಾಕುವರು ಟಮರೇಲದೊಳಗೆ । ಅವರ ಈ ಊಟದ ಪರಿಯ ನೋಡಿರಿ ॥ 93

ಬೆಂದ ಅನ್ನ ರೊಟ್ಟಿಗಳಿಗೆ । ನೀಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಡ್ಡುವರು ಜೋಳಿಗೆ ।
ಯಾವದೇ ಪದಾರ್ಥವು ಇರಲು ತೆಳ್ಳಗೆ । ಅದನು ಟಮರೇಲಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಸುವರು ॥ 94

ಪದಾರ್ಥ ಪದಾರ್ಥಗಳ ರುಚಿ ನೋಡಲು । ಜಿವ್ಹೆಗೆ ರಸಾಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿರಲು ।
ಲಾಲಸೆ ಎಂಬದೇ ಇಲ್ಲದಿರಲು । ಮನಸಿಗೆನಿಸುವದು ಎಲ್ಲಿ ಬಂತು ॥ 95

ಯದೃಚ್ಛೆಯಿಂದ ಜೋಳಿಗೆಗೆ ಬಿದ್ದದ್ದು । ತೃಪ್ತರಾಗುವರು ಅದನೇ ಉಂಡು ।
ರುಚಿಯೋ ಅರುಚಿಯೋ ನೋಡರೆಂದೂ । ನಾಲಿಗೆಗೆ ರುಚಿ ಎಂಬುದೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ ॥ 96

ಪ್ರಹರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ತಿರುಗಿಸುತ್ತ ಮನೆಗಳನ । ಭಿಕ್ಷೆಯ ಬೇಡುವರು ಪ್ರತಿದಿನ ।
ಮಾಡಿಕೊಂಡದರಿಂದ ಉದರ ಪೂರ್ತಿಯನ । ಸಮಾಧಾನದಿಂದಿರುವರು ॥ 97

ತಪ್ಪದೇ ಬೇಡುವರೇ ಭಿಕ್ಷೆಯನಾದರೂ । ಮನಸಿಗೆ ಬಂದರೆ ಬೇಡುವರು ।
ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ದಿನಕ್ಕೆ ಹನ್ನೆರಡು ಸಲವಾದರೂ । ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ಹೋಗುವರು ಊರಲ್ಲಿ ॥ 98

ಈ ರೀತಿಯಲಿ ತಂದ ಅನ್ನವನ್ನವರು । ಮಶೀದಿಯಲ್ಲೊಂದು ಗೂಡಿನಲಿಡುವರು ।
ನಾಯಿ ಕಾಗೆಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ತಿಂದರೂ । ಅವುಗಳನ್ನೋಡಿಸುತಿರಲಿಲ್ಲ ॥ 99

ಮಶೀದಿ ಅಂಗಳ ಗುಡಿಸುವವಳು । ಅದರಲ್ಲಿಯ ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ರೊಟ್ಟಿಗಳು ।
ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಒಯ್ಯುವಳು । ಅವಳನ್ನಾರೂ ತಡವರು ॥ 100

ನಾಯಿ ಬೆಕ್ಕುಗಳನೂ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವದೆ । ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣನು ಅದ ।
ಅಂಥವ ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೆಂದಾನೆಯೇ ಬೇಡ । ಧನ್ಯ ಅವನ ಜೀವಿತವು ॥ 101

ಆರಂಭದಲಿ ಅವನು ಹುಚ್ಚು ಫಕೀರ । ಇದೇ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ ಆಗಿದ್ದ ಮಶಹೂರ ।
ಬೇಡಿದ ತುಣುಕಿನಿಂದ ತುಂಬುವ ಉದರ । ಅವನ ಬಡಿವಾರವದೇನು ॥ 102

ಫಕೀರನಿದ್ದರೂ ಕೊಡುಗೈಯ್ಯವ । ನಿರಪೇಕ್ಷ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಮಯನವ ।
ನೋಟಕೆ ಚಂಚಲನಿದ್ದರೂ ಅಂತರದಿ ಅಚಲನವ । ಆಕಲನವಾಗದ ಕಳೆ ಅವನದು ॥103

ಅಂಥ ಕುಗ್ರಾಮದಲ್ಲಾದರೂ । ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ ಅತಿ ದಯಾವಂತರು ।
ಅಂಥ ಭಾಗ್ಯವಂತರಿದ್ದರು । ಅವರು ಫಕೀರನ ಮಹಂತನೆನುತಿದ್ದರು ॥ 104

ತಾತ್ಯಾ ಕೋತೆಯವರ ತಾಯಿಯು । ಹೆಸರವಳಿಗೆ ಬಾಯಜಾಬಾಯಿಯು ।
ತಲೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟು ರೊಟ್ಟಿ ಬುಟ್ಟಿಯು । ಅಡವಿಯಲಿ ಹೋಗು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ॥ 105

ಹರದಾರಿ ಹರದಾರಿ ಅಡವಿಯಲಿ ಹುಡುಕುವದು । ದಟ್ಟ ಗಿಡಕಂಟಿ ತುಳಿಯುವದು ।
ಈ ಹುಚ್ಚ ಫಕೀರನ ಹುಡುಕುವದು । ಅವನ ಕಾಲು ಬೀಳುವದು ॥ 106

ಅವಳದೆಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಗುಣ । ಪಲ್ಯ ಭಕ್ಕರಿ ಹಸಿ ಒಣ ।
ಹೊಲಗಳು ಅಡವಿಯಲಿ ಹೊತ್ತು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ । ಬಾಬಾರಿಗವಳು ಉಣಿಸುವಳು ॥ 107

ಇಂಥ ಅವಳ ತಪಾಚರಣ । ಬಾಬಾ ಮರೆಯಲಿಲ್ಲ ಆಮರಣ ।
ಮಾಡಿದರವಳ ಪುತ್ರನ ಕಲ್ಯಾಣ । ಪೂರ್ಣ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟದನು ॥ 108

ಆ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರಿಬ್ಬರಿಗೆ । ನಿಜವಾದ ದೃಢಭಾವ ಬಾಬಾರ ಬಗ್ಗೆ ।
ಫಕೀರನೇ ದೇವರು ಅವರಿಗೆ । ಭಾವಾರ್ಥಿಗಳ ದೇವರವನು ॥ 109

ಫಕೀರನು ಧ್ಯಾನಸ್ಥನಾಗಿರಬೇಕು । ಬಾಯಜಾಬಾಯಿಯು ಎಲೆ ಹಾಕಬೇಕು ।
ಬುಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿಯ ಅನ್ನವ ಬಡಿಸಬೇಕು । ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದದನು ಉಣಿಸಬೇಕು ॥ 110

'ಫಕೀರಿಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಅರಸುತನ । ಫಕೀರಿಯು ಉಳಿಯುವದು ಚಿರಂತನ ।
ಕ್ಷಣಭಂಗುರವಿರುವದು ಅಮೀರತನ' । ಯಾವಾಗಲೂ ಬಾಬಾ ಎನುತಿದ್ದರು ॥ 111

ಮುಂದೆ ಬಾಬಾ ಅಡವಿಯ ಬಿಟ್ಟರು । ಊರಲ್ಲಿ ಬಂದು ಇರತೊಡಗಿದರು ।
ಮಶೀದಿಯಲ್ಲಿ ಊಟವ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು । ತಾಯಿಯ ಕಷ್ಟವ ತಪ್ಪಿಸಿದರು ॥ 112

ಆಗಿನಿಂದ ಈ ನೇಮವನು ಅವರು । ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದೆ ನಡೆಸಿದರಿಬ್ಬರೂ ।
ಹಾಗೆಯೇ ಅವರ ಹಿಂದಾದರೂ । ನಡೆಸಿದರದನು ತಾತ್ಯಾ ಮುಂದೆ ॥ 113

ಧನ್ಯ ಧನ್ಯ ಆ ಸಂತಸದ್ದೈವ । ಯಾರ ಹೃದಯದಲಿ ವಾಸುದೇವ ।
ಧನ್ಯ ಆ ಭಕ್ತರ ಸುದ್ದೈವ । ಸಮಾಗಮ ವೈಭವವನದು ॥ 114

ತಾತ್ಯಾ ಮಹಾ ಭಾಗ್ಯವಾನ । ಮ್ಹಾಳಸಾಪತಿಯದೂ ಪುಣ್ಯಗಹನ ।
ಬಾಬಾರ ಸಮಾಗಮದ ಮಾನ । ಸರಿಸಮನಾಗಿ ಭೋಗಿಸಿದರು ॥ 115

ತಾತ್ಯಾ ಮತ್ತು ಮ್ಹಾಳಸಾಪತಿಯವರು । ಮಶೀದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಲಗುವರವರು ।
ಬಾಬಾ ಅತಿಶಯ ಪ್ರೀತಿಸುವರು । ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ॥ 116

ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮ ಉತ್ತರದ ಕಡೆಗೆ । ಮೂವರ ತಲೆಗಳು ಮೂರು ದಿಕ್ಕಿಗೆ ।
ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕಾಲುಗಳನು ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ । ಮಧ್ಯ ಬಿಂದುವಾಗಿ ಕೂಡಿಸುವರು ॥ 117

ಹಾಸಿ ಹೀಗೆ ಹಾಸಿಗೆಗಳು । ಮಾತು ಕಥೆಗಳೆಲ್ಲ ನಡೆಯುತಿರಲು ।
ಅವರಲೊಬ್ಬರಿಗೆ ನಿದ್ರೆ ಬರಲು । ಅವರನಿನ್ನೊಬ್ಬರೆಬ್ಬಿಸಬೇಕು ॥ 118

ತಾತ್ಯಾ ನಿದ್ರಿಸತೊಡಗುವರು । ಆಗ ಬಾಬಾ ಎದ್ದು ಬರುವರು ।
ಅತ್ತಿತ್ತ ಅವನನು ಹೊರಳಾಡಿಸುವರು । ಅವನ ತಲೆಯನೂ ಒತ್ತುವರು ॥ 119

ಮ್ಹಾಳಸಾಪತಿಯನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು । ತಾತ್ಯಾನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ।
ಕಾಲು ಒತ್ತುವರು ಗಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದು । ಅವನ ಬೆನ್ನನ್ನೂ ಒತ್ತುವರು ॥ 120

ಹೀಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರುಷಗಳು । ಬಾಬಾರೊಡನೆ ತಾತ್ಯಾ ಮಲಗಿದರು ಮಶೀದಿಯೊಳು ।
ಎಂಥ ಭಾಗ್ಯದವು ಆ ದಿನಗಳು । ಅಖಂಡ ನೆನಪಿನಲಿ ಉಳಿದವು ॥ 121

ತಂದೆ ತಾಯಿಯರು ಮನೆಯಲ್ಲಿರಲು । ಬಾಬಾರ ಪ್ರೇಮಕ್ಕಾಗಿ ಮಲಗುವರು ಮಶೀದಿಯೊಳು ।
ಯಾವ ಅಳತೆಯು ಆ ಪ್ರೇಮವ ಅಳೆಯಲು । ಈ ಕೃಪೆಯ ಮೌಲ್ಯವನು ಕಟ್ಟಿದವರಾರು ॥ 122

ಮುಂದೆ ಹಿರಿಯರು ಪಂಚತ್ವ ಪಡೆದರು । ತಾತ್ಯಾ ಮನೆ ಸಂಸಾರದಲಿ ಬಿದ್ದರು ।
ಹೆಂಡತಿಗೆ ಪತಿಯಾಗಿ ಮನೆಯೊಡೆಯರಾದರು । ನಿಜಗೃಹದಲಿ ಮಲಗ ತೊಡಗಿದರು ॥ 123

ಇರಲಿಂತು ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಭಾವ ಅವಗೆ । ಸಾಯಿಯ ಅನುಭವ ಬರುವದು ಅವನಿಗೇ ।
ಕರೆಯದೆ ಸ್ವಯಮೇವ ನಿಲ್ಲುವ ಎದರಿಗೆ । ಆ ಭಕ್ತನ ಅಚ್ಚರಿಯ ನೋಡುವಾ ॥ 124

ಅಂತೆಯೇ ರಹಾತೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಗೃಹಸ್ಥ । ಖುಷಾಲಚಂದನೆಂಬ ಹೆಸರಿನಲಿ ವಿಖ್ಯಾತ ।
ಬಾಬಾರ ಭಕ್ತನವಧನವಂತ । ನಗರಶೆಟ್ಟಿಯವ ಊರಲ್ಲಿ ॥ 125

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪಾಟೀಲ ಗಣಪತಿ ಕೋತೆ ಎಂಬವ । ಬಾಬಾರಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಿಯನವ ।
ಖುಷಾಲಚಂದನಿಗೆ ದೊಡ್ಡಪ್ಪನಿವ । ಬಾಬಾರಿಗೂ ಬಲು ಪ್ರೀತಿಯವ ॥ 126

ಮಾರವಾಡಿ ಜಾತಿಯವರಾಗಿದ್ದರಸೂ । ಬಾಬಾರನ್ನು ಬಹಳ ಇಷ್ಟ ಪಡುತಿದ್ದರು ।
ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಬ್ಬರೂ । ಭೆಟ್ಟಿಯ ಸುಖ ಪಡೆಯುತಿದ್ದರು ॥ 127

ಕೆಲಕಾಲದ ನಂತರ ಹರಿ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ । ಹಿರಿಯ ಸೇಠನು ಪಂಚತ್ವ ಪಡೆದ ।
ಆದರೂ ಬಾಬಾರ ಮರೆಯಲಿಲ್ಲದೆ । ಇಮ್ಮಡಿಯಾಯಿತು ಹಿಂದಿನ ಪ್ರೀತಿ ॥ 128

ಮುಂದೆಯೂ ಖುಷಾಲಚಂದನಲಿ । ಬಾಬಾರ ಪ್ರೀತಿ ಇತ್ತು ಬೆಳೆಯುತಲಿ ।
ದೇಹಾಂತದವರೆಗೆ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿಯಲಿ । ಅವನ ಕಲ್ಯಾಣ ಚಿಂತಿಸುವರು ॥ 129

ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಗೋರಥಿ (ಚಕ್ಕಡಿ)ಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಹಯರಥ (ಟಾಂಗಾ)ದಲ್ಲಿ । ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಜತೆಯಲ್ಲಿ ।
ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಂದೂವರೆ ಮೈಲಿನಲ್ಲಿ । ಇರುವ ರಹಾತೆಗೆ ಬಾಬಾ ಹೋಗುವರು ॥ 130

ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಎದುರುಗೊಳ್ಳುವರು । ತಾಸೇ ಬಜಂತ್ರಿಯ ಜೊತೆಗೆ ತರುವರು ।
ಅಗಸಿಯಿಂದಲೇ ಬಾಬಾರ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗುವರು । ಸಾಷ್ಟಾಂಗವೆರಗುವರು ಪಾದಗಳಿಗೆ ॥ 131

ಬಾಬಾರನ್ನು ಸಮಾರಂಭ ಸಹಿತ । ಅತಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಊದುತ್ತ ಬಾರಿಸುತ ।
ಮನವೆಲ್ಲ ಆನಂದ ಭರಿತ । ಊರೊಳಗಲ್ಲಿಂದ ಕರೆದೊಯ್ಯುತಿದ್ದರು ॥ 132

ಖುಶಾಲಚಂದರು ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ । ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಾಬಾರಿಗೆ ।
ಅಲ್ಪೋಪಹಾರವನು ನೀಡಿ ಅವರಿಗೆ । ಸುಖಾಸನದಿ ಕೂಡ್ರಿಸುತಿದ್ದರು ॥ 133

ಆಮೇಲೆ ಆ ಹಳೆಯ ಕಥೆಗಳನು । ನೆನೆಸಿಕೊಳ್ಳುವರಿಬ್ಬರೂ ಅವಗಳನು ।
ಆಗ ಪರಸ್ಪರರಿಗಾಗುವ ಆನಂದವನು । ಯಾರು ವರ್ಣಿಸಬಲ್ಲರು ॥ 134

ಈ ಪ್ರಕಾರದ ಆನಂದ ವಿಹಾರ । ಮತ್ತು ಮುಗಿಸಿ ಫಲಾಹಾರ ।
ಬಾಬಾರು ಆಗಿ ಆನಂದ ನಿರ್ಭರ । ಸಪರಿವಾರರಾಗಿ ಹಿಂದಿರುಗವರು ॥ 135

ರಹಾತೆ ಊರು ಒಂದು ಕಡೆ । ನೀಮಗಾವವೆಂಬುದು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ।
ಇದೆರಡರ ಮಧ್ಯೆ । ಅವರಿರುವ ಊರು ಶಿರಡಿಯು ॥ 136

ಈ ಮಧ್ಯಬಿಂದುವಿನಿಂದ ಆದರೂ । ಈ ಎರಡು ಊರುಗಳಿಂದಾಚೆಗಾದರೂ ।
ಆನಿರ್ವಾಣಕ್ಕೂ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸದಿದ್ದರೂ । ಅವರಿಗೆಲ್ಲೆಡೆಯ ಅರಿವು ಆಗುತ್ತಿತ್ತು ॥ 137

ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಯಾಣವಿಲ್ಲ । ಉಗಿಬಂಡೆಯ ದರ್ಶನವಿಲ್ಲ ।
ಆದರೂ ಆ ಬಂಡಿಗಳ ಬರುಹೋಗುವದೆಲ್ಲ । ಸಮಯ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು ॥ 138

ಸಮಯಕ್ಕೆ ಗಾಡಿಯ ಹಿಡಿಯಲು । ಭಕ್ತನು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರಲು ।
ಬಂದು ಆಜ್ಞೆಯ ಕೇಳಲು । ಏಕೆ ಇಷ್ಟು ಆತುರವೆನ್ನುವರು ॥ 139

ಬಾಬಾ ನಾನಿನ್ನು ಅವಸರ ಮಾಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ । ನನ್ನ ಮುಂಬಯಿ ಗಾಡಿ ಹೊರಟು ಹೋದಲ್ಲಿ ।
ನನ್ನ ನೌಕರಿಯ ಮೇಲೆ ಬಂದೀತು ದಾಳಿ । ಸಾಹೇಬ ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಕಳಿಸಿಯಾನು ॥ 140

ಬೇರೆ ಸಾಹೇಬ ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂದು । ಏಕೆ ಇಷ್ಟ ಅವಸರ ಪಡುವದು ।
ಒಂದಿಷ್ಟು ರೊಟ್ಟಿ ಗಿಟ್ಟಿ ತಿಂದು । ಊಟ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಹೋಗು ॥ 141

ಇಂಥ ಪ್ರಾಜ್ಞೆಯು ಯಾರಿಗಿಹುದು । ಬಾಬಾರ ನುಡಿಯ ಅವಜ್ಞೆ ಮಾಡುವದು ।
ಚಿಕ್ಕವರು ದೊಡ್ಡವರು ಜಾಣರು ಸೂಜ್ಞರದು । ಎಲ್ಲರ ಅನುಭವದ ಜ್ಞಾನವಿದು ॥ 142

ಯಾರು ಮನ್ನಿಸಿದರೋ ಅವರ ನುಡಿ । ತಪ್ಪಲಿಲ್ಲೆಂದೂ ಅವರ ಗಾಡಿ ।
ಹೊರಟವರು ಅವರ ಮಾತಿನ ಅವಗಣನೆ ಮಾಡಿ । ಅದರ ಪ್ರಚೀತಿಯ ಪಡೆದರು ॥143

ಒಂದರ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಅಭಿನವ । ಅಸಂಖ್ಯ ಇರುವವು ಇಂಥ ಅನುಭವ ।
ಅನೇಕರವು ಅನೇಕ ಅಪೂರ್ವ । ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ನಾ ಹೇಳುವೆ ॥ 144

ಶರಣ ಹೇಮಾಡನು ಸಾಯಿ ಪದದಲಿ । ಇದರದೇ ನಿರೂಪಣೆ ಮುಂದಿನಧ್ಯಾಯದಲಿ ।
ಭಕ್ತನು ತಿರುಗಿ ಊರಿಗೆ ಹೋಗುತಿರುವಲ್ಲಿ । ಬಾಬಾರ ಆಜ್ಞೆ ಅದಕಿರಬೇಕು ॥ 145

ಆಜ್ಞೆಯಾದರೆ ಹೋಗಬೇಕು । ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗದಿರೆ ಬಿಡಬೇಕು ।
ಅವಮಾನಿಸಿದರೆ ಅಪಾಯದಿ ಬೀಳಬೇಕು । ಮುಂದಿನಧ್ಯಾಯದಲಿದರ ದಿಗ್ದರ್ಶನ ॥ 146

ಅಂತೆಯೇ ಮಧುಕರಿ ವೃತ್ತಿಯ ಧಾರಣ । ಸಾಯಿಗೇಕೆ ಭಿಕ್ಷಾನ್ನ ಸೇವನ ।
ಪಂಚಸೂನಾದಿ ಪಾತಕ ಕ್ಷಾಲನ । ಕಥಾನಿರೂಪಣೆ ಮುಂದಿದೆ ॥ 147

ಅದಕೆಂದೇ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಶ್ರೋತೃಗಳ ಚರಣಕೆ । ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತಿರುವೆ ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕೆ ।
ಸಾಯಿ ಚರಿತ್ರದ ಶ್ರವಣಕೆ । ನಿಜ ಕಲ್ಯಾಣದ ಸಲುವಾಗಿ ॥ 148

ಭಕ್ತ ಹೇಮಾಡಪಂತ ವಿರಚಿತೆ । ಯಥಾಮತಿ ಲಲಿತಾನುವಾದಿತೆ ।
ಶ್ರೀ ಸಾಯಿಸಮರ್ಥ ಸಚ್ಚರಿತೆ । ಶ್ರೀ ಸಾಯಿ ಸಮರ್ಥಾವತರಣಂ ನಾಮ ಅಷ್ಟಮೋಧ್ಯಾಯಃ ಸಂಪೂರ್ಣಃ ।

॥ ಶ್ರೀ ಸದ್ಗುರು ಸಾಯಿನಾಥಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ॥

॥ ಶುಭಂ ಭವತು ॥